

NARODNA BANKA SRBIJE

**SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA**

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
19–30. mart 2018.**

April 2018.

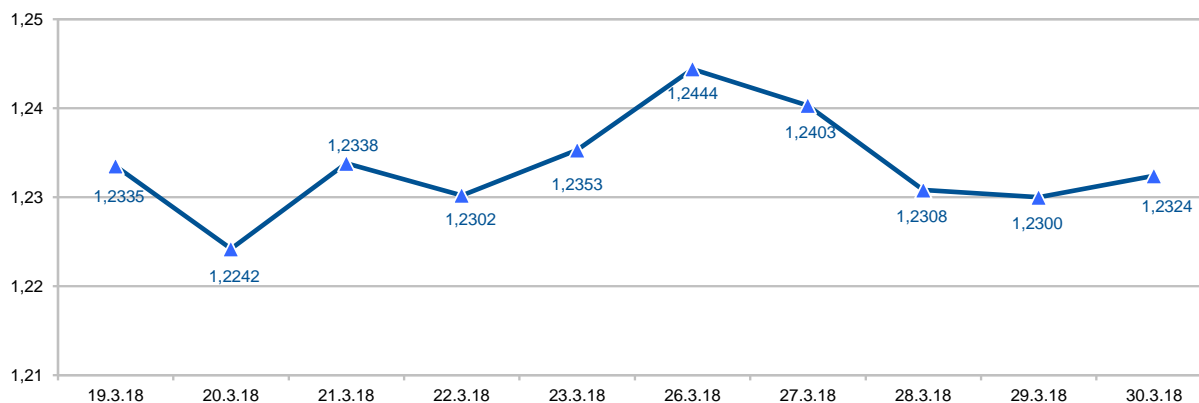
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	26. 4. 18.	\
II Federalne rezerve	1,50-1,75	+0,25	21. 3. 18.	2. 5. 18.	1,50-1,75
III Banka Engleske	0,50	+0,25	2. 11. 17.	10. 5. 18.	\
IV Banka Kanade	1,25	+0,25	17. 1. 18.	18. 4. 18.	1,25
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25%)-(-0,25%)	-0,50	15. 1. 15.	21. 6. 18.	\

Izvor: Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Na početku izveštajnog perioda, evro raste prema dolaru, nakon objave vesti iz više nezvaničnih izvora prema kojima su članovi ECB-a saglasni s procenama tržišnih učesnika da će neto kupovine aktive u okviru programa kvantitativnih olakšica biti završene ove godine, kao i da će prvo povećanje referentne kamatne stope biti sredinom sledeće godine. Sudeći prema ovim izvorima, odluka oko programa kupovine aktive nije doneta, ali se očekuje da će biti doneta kasnije tokom godine (u junu ili julu), usled neizvesnosti oko mogućeg trgovinskog rata sa SAD i povećane volatilnosti na deviznom tržištu. Takođe, navodi se da se u okviru ECB-a vodi debata oko tempa povećanja kamatnih stopa, jer se pojedini članovi zalažu da taj rast bude ograničen, usled relativno slabog rasta inflacije u zoni evra. ECB je odbila da komentariše ove navode. Sutradan evro slabi prema dolaru, čemu je doprinela objava izveštaja o smanjenju poverenja među nemačkim investitorima tokom marta, prema istraživanju ZEW instituta. ZEW indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj u martu je smanjen na 90,7 (prethodno 92,3), dok je ZEW indeks očekivanja smanjen na 5,1 (prethodno 17,8), što je najniži nivo za poslednju godinu i po dana. Na značajno smanjenje sentimenta investitora u Nemačkoj najviše je uticao rast zabrinutosti oko izvoza, usled aprecijacije evra i povećanog rizika oko mogućeg trgovinskog rata sa SAD. Predsednik ZEW instituta Vambah ističe da su, uprkos ovim rizicima, izgledi za nastavak solidnog privrednog rasta

uglavnom pozitivni. Takođe, *ZEW* indeks očekivanja zone evra u februaru opada na 13,4, sa 29,3 iz prethodnog meseca.

Sredinom nedelje vrednost dolara opada prema evru, pod uticajem objave izveštaja sa sastanka FED-a i konferencije predsednika FED-a Džeroma Pauela. Na sastanku FED-a završenom 21. marta, doneta je odluka o povećanju ciljanog raspona referentne kamatne stope za 25 b.p., na nivo od 1,50% do 1,75%, u skladu s tržišnim očekivanjima, s čim je bilo saglasno svih devet članova *FOMC*-a s pravom glasa. Prema medijani, članovi *FOMC*-a i dalje očekuju da će referentna kamatna stopa na kraju ove godine biti 2,125%, što podrazumeva još dva povećanja za po 25 b.p. u toku 2018. godine. Nepromenjena projekcija za tekuću godinu uticala je na slabljenje dolara, usled postojanja tržišnih očekivanja da bi srednja projekcija članova *FOMC*-a mogla biti povećana na četiri povećanja kamatne stope za celu 2018. godinu. Takođe, oprezan stav Pauela, koji je tokom konferencije izjavio da je iznenađen neubrzanjem rasta zarada, te da uprkos smanjenju stope nezaposlenosti ne postoje značajni pritisci na rast inflacije, koja postepeno napreduje, doprineo je dodatnom slabljenju dolara. Pael je takođe naveo da su pojedini članovi *FOMC*-a zabrinuti oko mogućeg uticaja trgovinske politike SAD. Njegov stav potvrdile su i uglavnom nepromenjene prognoze inflacije, uprkos smanjenju projekcija stopa nezaposlenosti, kao i navise revidiranim prognozama privrednog rasta SAD. U izveštaju sa sastanka ističe se da su tokom proteklih meseci poboljšani ekonomski izgledi u SAD, te da *FOMC* očekuje da će, uz postepena prilagođavanja monetarne politike, biti nastavljen umereni rast ekonomske aktivnosti, a da će tržište rada ostati snažno, kao i da će se inflacija stabilizovati na nivou od oko 2% u srednjem roku. Iako je projektovani broj ukupnih povećanja za tekuću godinu zadržan na tri, potrebna je promena stava samo jednog člana *FOMC*-a kako bi srednja projekcija predviđala četiri povećanja referentne stope u 2018. godini, dok se za naredne dve godine očekuje nešto brži tempo povećanja u odnosu na procene sa sastanka u decembru prošle godine – u 2019. očekuju se tri povećanja (na nivo od 2,875%), odnosno dva povećanja (na nivo od 3,375%) tokom 2020. godine. U dugom roku, očekivani nivo referentne kamatne stope povećan je sa 2,8% na 2,9%. U nastavku, evro je najpre bio pod negativnim uticajem objave preliminarnih procena *PMI* indeksa zone evra, kao i vrednosti *IFO* indeksa poslovne klime Nemačke, koje u martu opadaju, da bi na kraju nedelje dolar ponovo oslabio. U drugoj polovini nedelje takođe raste zabrinutost investitora oko trgovinskih tenzija između SAD i Kine, koje bi mogle naštetiti globalnom privrednom rastu. U toku prvog dela izveštajnog perioda, evro je ojačao za 0,51% prema dolaru.

Vrednost evra prema dolaru dalje raste na početku druge nedelje, pod uticajem rasta optimizma da će SAD i Kina otpočeti pregovore i time otkloniti pretnju izbijanja trgovinskog rata, što je podstaklo tražnju za aktivom koja nosi viši nivo rizika. Takođe, evro je bio podržan komentarima člana ECB-a Vajdmana, koji je izjavio da tržišna očekivanja povećanja kamatne stope u zoni evra sredinom naredne godine nisu u potpunosti nerealna. Međutim, u nastavku nedelje evro slabi, čemu su doprineli podaci o pogoršanju ekonomskog sentimenta zone evra tokom marta, kao i izjava člana ECB-a Likanena, koji smatra da je inflacija u zoni evra niska i da bi mogla ostati niska i u narednom periodu uprkos snažnom privrednom rastu, te da bi ECB trebalo da nastavi sa opreznim stavom prilikom smanjivanja monetarnih stimulansa. Likanen je naveo da su inflaciona očekivanja i dalje niska, te da je možda ekonomski potencijal zone evra veći od prethodno procenjenog. Sredinom nedelje vrednosti dolara prema evru dodatno raste. Dolar je bio podržan objavom konačne procene privrednog rasta SAD za četvrto tromesečje, koja je pokazala manje usporavanje rasta u odnosu na prethodnu procenu. U četvrtom tromesečju stopa rasta BDP-a iznosila je 2,9% (prethodna procena 2,5%), nakon rasta od 3,2% tokom trećeg tromesečja. Na brži rast od prethodne procene uticali su revizija rasta potrošnje stanovništva i rasta investicija navise, dok je na privredni rast negativno uticala spoljna trgovina. Jačanje evra u nastavku nedelje, nakon objave dobrih podataka s tržišta rada Nemačke, bilo je ograničeno objavom podataka o inflaciji u Nemačkoj, koja je, prema preliminarnoj proceni za mart, iznosila 0,4%, posmatrano prema prethodnom mesecu, što je blago ispod očekivanja i rasta iz prethodnog meseca (0,5%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 1,5%, što je ispod očekivanja (1,6%), ali iznad stope rasta na kraju februara (1,2%). Iako se beleži rast inflacije u Nemačkoj, on je verovatno

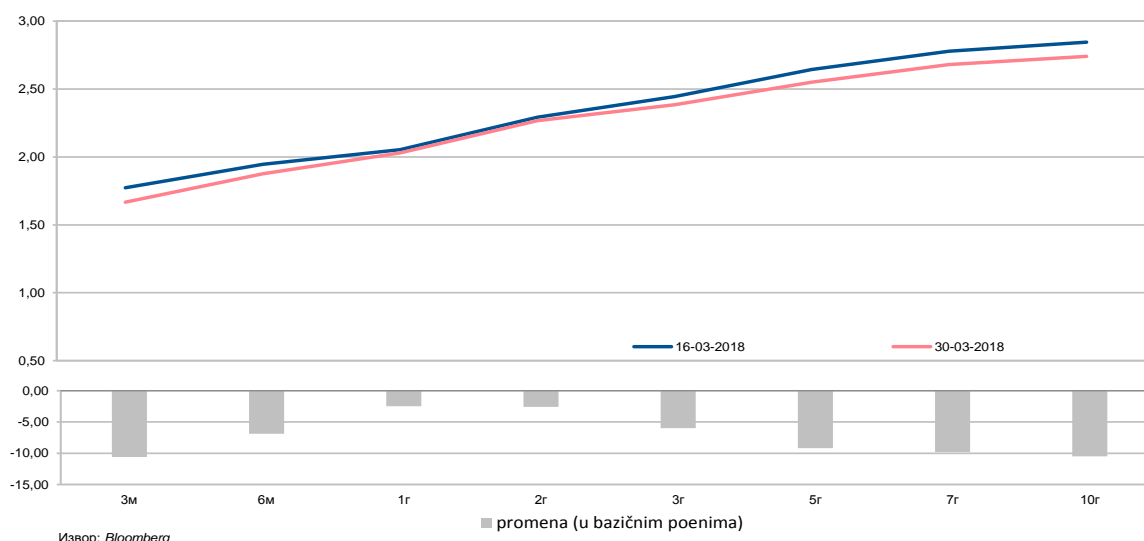
privremenog karaktera i posledica je rasta cena hrane. Na kraju nedelje vrednost evra blago raste, u uslovima smanjene likvidnosti usled praznika, zbog kojih su tržišta u petak bila zatvorena u SAD, Kanadi i većem delu Evrope. U toku drugog dela izveštajnog perioda evro je oslabio za 0,23% prema dolaru, dok je u toku posmatranog dvonedeljnog perioda vrednost evra porasla za 0,28% prema dolaru.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

U toku izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su duž cele krive. Prinosi dvogodišnjih državnih obveznica smanjeni su za oko 3 b.p., dok su desetogodišnji instrumenti opali za oko 11 b.p., tj. dalje se smanjio nagib krive prinosa.

Početkom prve nedelje izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD povećani su, prateći rast prinosa u zoni evra, nakon objave nezvaničnih vesti iz više izvora da su članovi ECB saglasni s procenama tržišnih učesnika da će se neto kupovine aktive u okviru *QE* programa završiti ove godine, kao i da će do prvog povećanja referentne kamatne stope doći sredinom sledeće godine. Početkom nedelje prinosi su porasli i nakon što su Velika Britanija i EU postigle dogovor o prelaznom periodu od skoro dve godine nakon izlaska iz EU, u kome će Britanija zadržati većinu prava i obaveza prema EU koje sada ima, što je uticalo na smanjenje neizvesnosti kod investitora i preduzeća u Velikoj Britaniji i EU. Sredinom nedelje prinosi su blago opali, nakon završetka sastanka FED-a na kome je doneta odluka o povećanju ciljanog raspona referentne kamatne stope za 25 b.p., na nivo od 1,50% do 1,75%, u skladu s tržišnim očekivanjima, za šta je glasalo svih devet članova *FOMC*-a s pravom glasa. U izveštaju sa sastanka navodi se da podaci objavljeni nakon sastanka u januaru ukazuju na dalje jačanje tržišta rada, uz snažan rast broja novih radnih mesta u prethodnim mesecima, kao i umereni rast privredne aktivnosti, dok je rast privatne potrošnje i poslovnih investicija nešto sporiji, nakon snažnog rasta u poslednjem tromesečju prošle godine. Pored toga, ističe se da su i ukupna, i bazna inflacija tokom tekuće godine i dalje ispod 2%; tržišni pokazatelji inflacionih očekivanja povećani su u poslednjim mesecima, ali da su i dalje na niskom nivou, a bitnijih promena inflacionih očekivanja zasnovanih na istraživanjima nema. Takođe, ističe se da su poboljšani izgledi privrede SAD, odnosno da *FOMC* očekuje da će, uz postepena prilagođavanja monetarne politike, biti nastavljen umereni rast privredne aktivnosti, a da će tržište rada ostati snažno, kao i da će se inflacija stabilizovati na nivou oko 2% u srednjem roku. Kratkoročni rizici po ekonomsku aktivnost izgledaju uravnoteženo, ali će *FOMC* nastaviti pažljivo da prati kretanje inflacije, pri čemu očekuju da će ekonomski uslovi omogućiti dalja postepena povećanja referentne kamatne stope.

Krajem nedelje prinosi su nastavili da opadaju usled ponovnog povećanja straha od globalnog trgovinskog rata, nakon što je predsednik SAD Tramp potpisao memorandum kojim je otvorena mogućnost za uvođenje carina na uvoz robe iz Kine u ukupnoj vrednosti od 60 mlrd dolara i odnosi se na oko 1300 proizvoda. *PMI* kompozitni indeks u SAD, prema preliminarnim podacima, u martu iznosi 54,3, što je ispod 55,8, koliko je zabeleženo u prethodnom mesecu. Komponenta indeksa koja se odnosi na usluge smanjena je na 54,1 (očekivano 56,0, u februaru 55,9), dok je komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor blago povećana na 55,7 (očekivano 55,5, prethodno 55,3). Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnoj proceni za februar, povećane su za 3,1% u odnosu na prethodni mesec, što je iznad očekivanih 1,6%, nakon smanjenja od 3,5% u januaru, najviše usled rasta porudžbina transportne opreme od 7,1%. Porudžbine bez transportnih sredstava, koja su volatilna komponenta, u februaru su povećane za 1,2%, takođe iznad očekivanja (0,5%) i stope rasta u januaru (-0,2%). Nove porudžbine kapitalnih dobara, koje se koriste kao pokazatelj planova investicione potrošnje, u februaru su povećane za 1,8% (očekivano 0,9%), najbrže za poslednjih pet meseci, dok su isporuke kapitalnih dobara takođe povećane za 1,4%, što ukazuje na to da se nastavlja rast poslovnih investicija u ovoj godini, podstaknut smanjenjem poreskih stopa u SAD i povećanim stepenom iskorišćenosti kapaciteta u privredi, uprkos slabijim podacima u januaru. Predsednik FED-a iz Atlante Bostik rekao je da, iako tržište rada u SAD još uvek nije pregrejano, rast zarada se može ubrzati, odnosno da postoji rizik da inflacija premaši ciljani nivo od 2% prvi put u poslednjih nekoliko godina, tako da FED treba da nastavi da postepeno povećava referentnu kamatnu stopu u narednim godinama.

Početak druge nedelje izveštajnog perioda, smanjili su se prinosi državnih obveznica SAD, uprkos novim emisijama instrumenata Trezora SAD u rekordno visokom nivou od 294 mlrd dolara tokom nedelje. Pokazatelj nacionalne privredne aktivnosti i inflatornih pritisaka FED-a iz Čikaga u februaru je imao vrednost od 0,88 (očekivano 0,15), dok je vrednost pokazatelja za januar revidirana naniže, sa 0,12 na 0,02. Pozitivne vrednosti ukazuju na stopu privrednog rasta iznad trenda. Od ukupno 85 pokazatelja koji se koriste za izračunavanje ovog pokazatelja, rast se beleži kod 63 pokazatelja, dok se kod ostalih 22 pokazatelja smanjila vrednost. Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Dalasa u martu je opala na 21,4 (očekivano 33,5), sa 37,2, koliko je zabeleženo u prethodnom mesecu, pri čemu su opale skoro sve komponente indeksa. Indeks očekivanja za narednih šest meseci smanjen je sa 40,6 na 32,0. Indeks poverenja potrošača u SAD u martu je smanjen na 127,7 (očekivano 131,0), sa 130,0 iz februara. Pad vrednosti indeksa posledica je manjeg optimizma u pogledu budućeg privrednog rasta, na šta je uticala povećana volatilnost na tržištu akcija. Vrednost obeju komponenta indeksa, procena trenutne situacije (sa 161,2 na 159,9) i očekivanja (sa 109,2 na 106,2), opala je. Ipak, vrednost indeksa i dalje je na visokom nivou usled visokog optimizma u pogledu tržišta rada, gde se nastavlja jačanje, kao i smanjenja poreskih stopa u SAD, što bi moglo da utiče na rast potrošnje. U drugoj polovini nedelje, prinosi blago rastu, usled objave solidnih privrednih podataka, iako je taj rast bio ograničen zbog pada cena akcija najvećih IT kompanija u SAD, nakon skandala oko zloupotrebe podataka korisnika Fejsbuka. Prema konačnoj proceni za četvrto tromesečje prethodne godine, stopa rasta BDP-a SAD iznosila je 2,9% na godišnjem nivou, nakon rasta od 3,2% u trećem tromesečju i iznad prethodne procene (2,5%). Na brži rast od prethodne procene uticali su revizija rasta potrošnje stanovništva (doprinos rastu BDP-a od 1,95 procentnih poena) i rasta investicija (doprinos rastu BDP-a od 0,78 procentnih poena). Na privredni rast negativno je uticala spoljna trgovina, usled bržeg rasta uvoza od rasta izvoza. Bazni *PCE* indeks, koji isključuje volatilne cene hrane i energenata, povećan je za 1,9% u četvrtom tromesečju (u skladu s prethodnom procenom), najbrže za poslednju godinu dana (1,3% u prethodnom tromesečju). Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u februaru je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima (nakon 0,3% prethodnog meseca), dok je posmatrano u odnosu na isti mesec prethodne godine *PCE* deflator povećan za 1,8%, iznad očekivanja i rasta prethodnog meseca (1,7%). Bazni *PCE* indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, povećan je za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je za poslednju godinu dana stopa rasta baznog *PCE* indeksa iznosila 1,6%. Lična primanja u SAD u februaru su povećana za 0,4% u odnosu na

prethodni mesec (očekivano 0,4%), u skladu sa stopom rasta u januaru. Rast zarada u prva dva meseca ovog tromesečja iznosio je 5,4%, nakon rasta od 4,5% u poslednjem tromesečju 2017. godine, što bi trebalo da utiče na veći rast potrošnje u narednom periodu. Lična potrošnja, koja čini oko 70% privrede SAD, u istom periodu je povećana za 0,2%, što je nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec i najniže od avgusta prošle godine.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

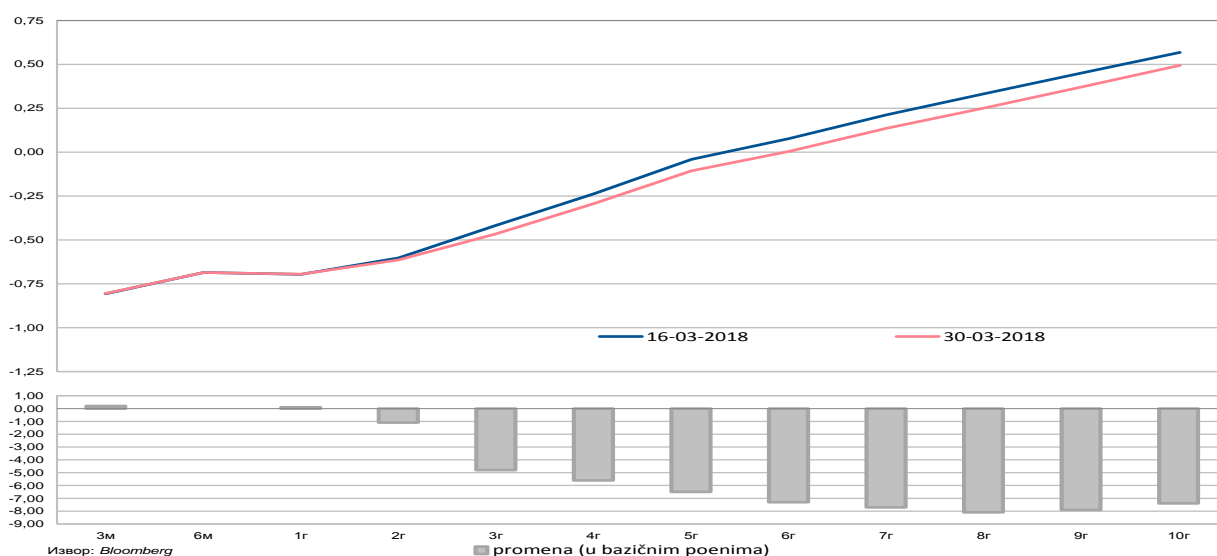
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Stopa rasta porudžbina trajnih dobara, M/M (23. 3. 2018)	Feb.	1,6%	3,1%	-3,5%
II Stopa rasta BDP, finalno, anualizovano (28. 3. 2018)	Q4	2,7%	2,9%	3,2%
III PCE Deflator, Y/Y (29. 3. 2018)	Feb.	1,7%	1,8%	1,7%

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica opali su. Prinos desetogodišnje obveznice smanjen je sa 0,57% na 0,49%, prinos petogodišnje obveznice smanjen je sa -0,04% na -0,11%, dok je prinos dvogodišnje obveznice smanjen sa -0,60% na -0,61%.

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, objavljeni su podaci o najvažnijim privrednim pokazateljima u zoni evra za mart. Iako su vrednosti indeksa na nižem nivou nego prethodnih nekoliko meseci, najviše usled straha od mogućeg trgovinskog rata sa SAD i zabrinutosti po pitanju izvoza usled aprecijacije evra, oni i dalje ukazuju na solidan privredni rast u zoni evra na početku 2018. godine. Kompozitni *PMI* indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za mart, iznosi 55,3, što je manje od očekivanja (56,8) i vrednosti u februaru (57,1). *PMI* indeks uslužnog sektora iznosio je 55,0, dok je *PMI* indeks proizvodnog sektora iznosio 56,6. Oba indeksa bila su manja od očekivanja i vrednosti u prethodnom mesecu. Vrednosti kompozitnog *PMI* indeksa u dve najveće članice zone evra Nemačkoj (55,4) i Francuskoj (56,2), takođe su značajno manje u odnosu na februar. Prosek kompozitnog indeksa u zoni evra u prvom tromesečju nešto je niži nego u prethodnom tromesečju (57,1 u odnosu na 57,2). *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj u martu opada na 114,7 (sa 115,4 iz februara), i nalazi se na najnižem

nivou od marta 2017. godine. Obe komponente indeksa – komponenta procene trenutne situacije i komponenta očekivanja opadaju. *ZEW* indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj u martu je smanjen na 90,7 (očekivano 90,0, u februaru 92,3), dok je *ZEW* indeks očekivanja smanjen na nivo od 5,1 (očekivano 13,0, prethodno 17,8), što je najniži nivo za poslednju godinu i po dana. Predsednik *ZEW* instituta Vambah ističe da su, uprkos ovim rizicima, izgledi za nastavak solidnog privrednog rasta uglavnom pozitivni. Takođe, *ZEW* indeks očekivanja zone evra u februaru opada na 13,4, sa 29,3 zabeležena u prethodnom mesecu. Indeks koji meri poverenje potrošača u zoni evra, prema preliminarnim podacima za mart, imao je vrednost od 0,1, što je iznad očekivanih 0,0 i nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec.

Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, objavljen je podatak o indeksu tržišnog raspoloženja u zoni evra, objavljen od strane Evropske komisije, koji u martu opada na 112,6, sa 114,2 zabeležena u februaru. To je treći mesec zaredom u kome se beleži smanjenje, nakon što je u decembru zabeležena najviša vrednost indeksa u poslednjih sedamnaest godina (115,3). Pad sentimenta u martu posledica je smanjenog optimizma u sektorima industrije, maloprodaje i usluga, dok u sektoru građevine sentiment raste. Krajem izveštajnog perioda objavljeni su i podaci o inflaciji za pojedine zemlje zone evra. Stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnoj proceni za mart, iznosila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, što je blago ispod očekivanja i rasta iz prethodnog meseca (0,5%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 1,5%, što je ispod očekivanja (1,6%), ali iznad stope rasta na kraju februara (1,2%). Iako inflacija u Nemačkoj raste, to je verovatno privremenog karaktera i posledica je rasta cena hrane. Stopa inflacije u Francuskoj, prema preliminarnoj proceni za mart, iznosila je 1,1% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,8%, prethodno 0,0%), dok se u odnosu na isti period prethodne godine, beleži stopa inflacije od 1,7% (očekivano 1,5%, prethodno 1,3%).

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

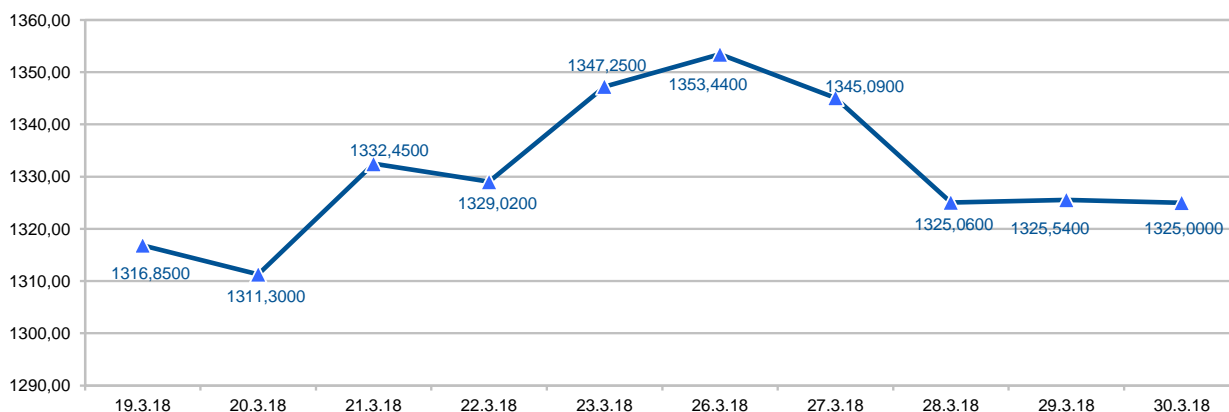
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I <i>PMI</i> kompozitni indeks u zoni evra (22. 3. 2018)	Mart	56,8	55,3	57,1
II IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj (22. 3. 2018)	Mart	114,6	114,7	115,4
III Poverenje potrošača u zoni evra (27. 3. 2018)	Mart	0,1	0,1	0,1

Izvor: *Bloomberg LP*.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

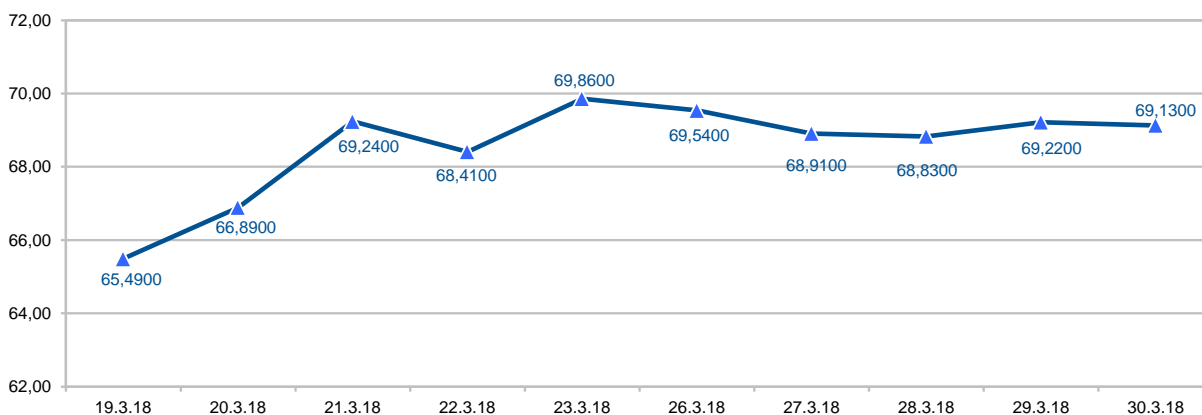
Cena zlata raste na početku nedelje, istovremeno s padom cena na tržištima akcija, da bi već narednog dana cena opala usled jačanja dolara pred sastanak FED-a na kome je bilo očekivano povećanje referentne kamatne stope prvi put ove godine. Na sastanku FED-a završenom 21. marta doneta je odluka o povećanju ciljanog raspona referentne kamatne stope za 25 b.p., na nivo od 1,50% do 1,75%, u skladu s tržišnim očekivanjima, s čime se saglasilo svih devet članova *FOMC*-a s pravom glasa. Međutim, činjenica da je srednja projekcija kamatne stope članova *FOMC*-a za ovu godinu zadržana na prethodnom nivou, koji predviđa ukupno tri povećanja, nasuprot očekivanjima da bi ona mogla porasti na četiri, uticala je na slabljenje dolara, koje se pozitivno odrazilo na cenu zlata. Na kraju nedelje cena dodatno raste, usled pretnje izbijanja trgovinskog rata između SAD i Kine, koja je podstakla tražnju za sigurnom aktivom. Cena zlata je u toku prve nedelje porasla za 2,50%.

Rast cene zlata na početku druge nedelje bio je podržan rastom geopolitičkih tenzija između SAD i Rusije, nakon što je SAD donela odluku o proterivanju 60 ruskih diplomata, pridružujući se vladama zemalja širom Evrope, koje su preduzele akcije protiv Rusije, nakon što je Velika Britanija optužila Rusiju da stoji iza nedavnog trovanja nervnim gasom bivšeg ruskog špijuna. U nastavku nedelje cena zlata opada, pod uticajem smirivanja trgovinskih tenzija i oporavka tražnje za rizičnijom aktivom na globalnim finansijskim tržištima, iako je cenu i dalje podržavao niz geopolitičkih tenzija. Jači dolar, kome su doprineli dobri podaci o privrednom rastu SAD, uticao je na dalji pad cene zlata sredinom nedelje, te je u toku drugog dela izveštajnog perioda ona smanjena za 1,65%. U toku posmatranog dvonedeljnog perioda cena zlata raste za 0,81%.

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Cena nafte je u toku prvog dela izveštajnog perioda porasla za 6,69%. Rast cena bio je podržan slabijim dolarom, te brigama oko nametanja novih sankcija Iranu, nakon medijskih izveštaja da Velika Britanija, Francuska i Nemačka razmatraju uvođenje sankcija na pojedince i grupacije unutar iranskog režima zbog njihove povezanosti s ratom u Siriji. Takođe, mogućnost daljeg pada proizvodnje nafte Venecuele, te objava izveštaja koji je pokazao pad zaliha sirove nafte i proizvoda od nafte u SAD tokom protekle nedelje, uticali su na dodatni rast cene nafte, na koju se pozitivno odrazio i izveštaj o rekordno visokom poštovanju sporazuma o smanjenju proizvodnje nafte između *OPEC*-a i drugih vodećih proizvođača u februaru. Nakon kratke korekcije cena naniže u drugoj polovini nedelje, ponovni rast cene nafte bio je podržan komentarima ministra energetike Saudijske Arabije, koji je izjavio da bi dogovorena smanjenja proizvodnje mogla ostati na snazi u 2019. godini, te da zalihe nafte još uvek nisu dostigle normalan nivo, dodajući da će odluka o produžetku važenja sporazuma biti doneta na sastanku *OPEC*-a u junu.

Nasuprot najvećem nedeljnom rastu cene od jula 2017. godine, ona je u drugom delu posmatranog perioda opala za 1,04%. Početkom nedelje cene opadaju usled nastojanja investitora da ostvare profite po osnovu prethodnog značajnog rasta, ali su gubici bili ograničeni brigama oko tenzija između Saudijske Arabije i Irana. Takođe, na cenu je negativno uticalo jačanje dolara, kao i objava izveštaja koji je pokazao neočekivani rast zaliha nafte u SAD tokom prethodne nedelje. U izvesnoj meri cena se oporavila uporedo s rastom cena na globalnim tržištima akcija i nastavkom smanjenja ponude *OPEC*-a, koji su uspeali da nadomeste negativni uticaj izveštaja o rastu zaliha i proizvodnje sirove nafte u SAD. U toku posmatranog dvonedeljnog perioda cena nafte porasla je za 5,57%.